

İSTANBUL
ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

KURULUŞ: 1951

Sayı : 5135

09 Aralık 2021

Tamim No:2021/262
Konu: Yerli Malı Tebliği hk.

ODASI BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanlığı'nın; 07.12.2021 tarih ve 2021/161 sayılı genelgesi,

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü tarafından Konfederasyonumuza gönderilen yazıda; 4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun 63 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri gereğince; mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabildiği, yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme ve ekipman ile yazılımın tamamının veya belli bir kısmının yerli malı olması şartının getirilebildiği, orta ve yüksek teknoloji sanayi ürünleri arasından belirlenen malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanmasının, yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanmasının, yapım işlerinde kullanılmak üzere orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknoloji malzeme, makine ve ekipman arasından belirlenen malzeme, makine ve ekipmanların yerli malı olmasının zorunlu olduğu ve bu çerçevede, söz konusu mal, yazılım, makine ve ekipmanların yerli malı olduğunun aynı maddenin (e) bendine istinaden, 13.09.2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yerli Malı Tebliği esas alınarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirildiği bildirilmiştir.

Ayrıca,

- 11 inci Kalkınma Planı'nda imalat sanayinde yapısal dönüşümün sağlanmasına yönelik olarak sektörel önceliklendirme yaklaşımı benimsendiği,
- Kimya, ilaç-tıbbi cihaz, makine-elektrikli teçhizat, otomotiv, elektronik ve raylı sistem araçları öncelikli sektörler olarak belirlendiği, "öncelikli sektörlerde yerli üretimin artırılması amacıyla kamu alımları sisteminin kaldıraç oluşturacak şekilde kullanılması"na ilişkin tedbirler oluşturulduğu,
- Bu hedef doğrultusunda, kamu alımları yoluyla yerli sanayinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlıkça yürütülen faaliyetler çerçevesinde yerli malı belgesi uygulamasının etkinleştirilmesi ihtiyacı hasıl olduğu,

İSTANBUL
ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

KURULUŞ: 1951

Sayı : 5135

09 Aralık 2021

- Bu kapsamda, yerli malı belgesinin başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve kullanım süreçlerinde yaşanan sıkıntıların kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ile muhtelif platformlarda istişare edilerek görüş ve değerlendirmeler alındığı, Yerli Malı Tebliği'nde yapılması planlanan değişiklikler tespit edildiği ve "Yerli Malı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı" düzenlendiği,

ifade edilerek taslağa ilişkin görüş ve değerlendirmelerimiz istenilmektedir.

Bu doğrultuda konunun incelenerek görüşünüzü, ekteki tablo formatına uygun şekilde 14 Aralık 2021 Salı Günü mesai bitimine kadar Konfederasyonumuza ve elektronik ortamda ebru@tesk.org.tr adresine gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Ömer DEMİR
Genel Sekreter

Faik YILMAZ
Başkan

EKİ:

- 1- Yerli Malı Tebliği (17 sayfa)
- 2- Tablo formatı (1 sayfa)

YERLİ MALI TEBLİĞİ'NDE YAPILMASI PLANLANAN DEĞİŞİKLİKLERE İLİŞKİN KARŞILAŞTIRMA CETVELİ

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
<p>Amaç ve kapsam</p> <p>MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda fiyat avantajı uygulanacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p>	<p>Amaç ve kapsam</p> <p>MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, istekliler tarafından teklif edilen ürünün yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.</p>
<p>Dayanak</p> <p>MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin (d) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.</p>	<p>Dayanak</p> <p>MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.</p>
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;</p> <p>a) Bakanlık: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,</p> <p>b) Borsa: Ticaret borsalarını,</p> <p>c) Ekspert: Oda/borsa tarafından belirlenen konusundaki uzman kişi veya üniversitelerin ilgili bölümlerinden konularında uzman kişi,</p> <p>ç) İdare: İhaleyi yapan 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşları,</p> <p>d) İstekli: Mal alımı ihalelerine teklif veren tedarikçiyi,</p> <p>e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını,</p> <p>.....</p> <p>ğ) Yerli malı belgesi: Malın yerli malı olduğunu gösteren belgeyi, ifade eder.</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;</p> <p>a) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,</p> <p>b) Borsa: Ticaret borsalarını,</p> <p>c) Ekspert: Bakanlığın yerli malı eksper listesinde yer alan ve ürünün yerli katkı oranı hesabının teknik incelemesini yapmakla yetkili kılınan kişiyi,</p> <p>ç) İdare: İhaleyi yapan kurum ve kuruluşları,</p> <p>d) İstekli: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini,</p> <p>e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası, deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını,</p> <p>.....</p> <p>ğ) Ürün: Yerli malı belgesine konu olan ve tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen kalemleri,</p> <p>h) Yerli malı belgesi: Ürünün yerli malı olduğunu gösteren belgeyi,</p> <p>ı) Yerli malı eksper listesi: Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde görev yapmak üzere alanında uzman olan kişiler</p>

<p style="text-align: center;">Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>Yerli malı</p> <p>MADDE 4 –</p> <p>.....</p> <p>(2) Gıda ve tarımsal ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) ~~Gıda~~, Tarım ve ~~Hayvancılık~~ Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt veya Onay Belgesine sahip işletmeciler tarafından üretilmesi.</p> <p>.....</p> <p>c) Tarım ürünleri için Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya ~~Gıda~~, Tarım ve ~~Hayvancılık~~ Bakanlığının ~~İlgili Kayıt Belgesine~~ (Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri) sahip firmalar tarafından üretilmesi.</p> <p>.....</p> <p>(5) İkinci, üçüncü, dördüncü fıkralarda sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin yerli malı kabul edilebilmesi için ~~ayrca~~ birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde sayılan şartlar da aranır.</p> <p>(6) Serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı göz önünde bulundurularak, ~~yerli malı kriterlerine ilişkin~~ bu Tebliğde yer alan ~~gereklili~~ şartların sağlanması ~~kaydıyla serbest bölgede faaliyette gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler~~ yerli malı kabul edilir.</p>	<p style="text-align: center;">Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>arasından Bakanlık tarafından belirlenen kişilerin yer aldığı listeyi,</p> <p>ifade eder.</p> <p>Yerli malı şartları</p> <p>MADDE 4 –</p> <p>.....</p> <p>(2) Gıda ve tarımsal ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki şartlar aranır:</p> <p>a) Tarım ve <u>Orman</u> Bakanlığınca düzenlenen İşletme Kayıt veya Onay Belgesine sahip işletmeciler tarafından üretilmesi.</p> <p>.....</p> <p>c) Tarım ürünleri için Çiftçi Kayıt Sistemi Belgesi veya Tarım ve <u>Orman</u> Bakanlığının Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri <u>Kayıt Belgesine</u> sahip firmalar tarafından üretilmesi.</p> <p>.....</p> <p>(5) İkinci, üçüncü, dördüncü fıkralarda sayılan ürünlerden sanayi ürünü olarak değerlendirilenlerin yerli malı kabul edilebilmesi için <u>bu fıkralara ek olarak</u> birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde sayılan şartlar da aranır.</p> <p>(6) <u>Serbest bölgede faaliyette gösteren işletmelerin ürettikleri ürünleri;</u> serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı göz önünde bulundurularak, bu Tebliğde yer alan <u>yerli malı şartlarının sağlanması halinde</u> yerli malı kabul edilir.</p>
<p>Yerli katkı oranı</p> <p>MADDE 5 – (1) Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, teknik yönden eksper tarafından, mali yönden ise ~~serbest mütahasebe~~, ~~serbest mütahasebe~~ ~~mali müşavir ya da~~ yeminli mali müşavir tarafından tetkik edilerek, hesaplamanın doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğundan teyit edilir ve imzalanır. İmzalanan yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı bir taahhütname ekinde yerli malı belgesini düzenleyecek ilgili</p>	<p>Yerli katkı oranı</p> <p>MADDE 5 – (1) Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve <u>Ek'te yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli'ne</u> uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, teknik yönden eksper tarafından, mali yönden ise yeminli mali müşavir tarafından <u>Ek'te yer alan cetvele uygun şekilde tetkik edilir</u>, hesaplamanın doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğundan teyit edilir ve imzalanır.</p> <p style="text-align: right;">Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)–Nihai Ürün İçindeki İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
<p>odaya/borsaya teslim edilir.</p> <p>Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) → Nihai Ürün İçindeki İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)</p> <p>Yerli Katkı Oranı = _____ x 100</p> <p>Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)</p> <p>(2) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki kalemler dikkate alınır:</p> <p>a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.</p> <p>b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.</p> <p>c) Ürünle ilgili genel giderler.</p> <p>(3) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Eğer girdi sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer almışsa yerli girdi olarak yerli girdi hesaplamasına dahil edilir.</p> <p>(4) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fabrikaya teslim fiyatı ve teslim tarihindeki Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.</p> <p>(5) İlgili oda/borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dercedilir.</p> <p>(6) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından oda/borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez ve kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek amacıyla kullanılamaz. Bu kapsamda oda/borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.</p>	<p>Yerli Katkı Oranı = _____ x 100</p> <p>Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)</p> <p>(2) Yerli katkı oranı hesabının ve ilgili evrakların mali yönden incelemesi yeminli mali müşavir tarafından yapılır. Yapılan incelemede, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdiler, defter kayıtları, faturalar, SGK bildirimleri, gümrük giriş beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgeler dikkate alınarak tespit edilir.</p> <p>(3) Yerli katkı oranı hesabının ve ilgili evrakların teknik yönden incelemesi eksper tarafından yapılır. Yapılan incelemede, ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurarak kontrol edilir, ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına dahil edilip edilmediği tespit edilir.</p> <p>(4) İmzalanan yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, aksi yönde bir tespit bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı bir taahhütname ekinde yerli malı belgesini düzenleyecek ilgili odaya/borsaya teslim edilir.</p> <p>(5) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki kalemler dikkate alınır. Ancak, satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri ile faiz ve finansman giderleri, genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.</p> <p>a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.</p> <p>b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.</p> <p>c) Ürünle ilgili genel giderler.</p> <p>(6) Lisans, patent, royalti ve benzeri giderler ile her türlü hizmet giderleri de dahil yurt dışından temin edilen tüm girdiler ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Eğer girdi sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	<p>almışsa yerli girdi olarak sayılır ve yerli girdi hesaplamasına dahil edilir.</p> <p>(7) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.</p> <p>(8) Yerli girdi tutarı aşağıdaki hususlar dikkate alınarak hesaplanır:</p> <p>a) Fatura tutarı ürün maliyetinin %20'sinden düşük olan yerli girdiler için fatura tutarının tamamı hesaplamaya dahil edilir.</p> <p>b) Fatura tutarı ürün maliyetinin %20'sinden yüksek olan yerli girdiler için;</p> <p>1) Yerli girdinin yerli malı belgesine sahip olması halinde fatura tutarının tamamı hesaplamaya dahil edilir.</p> <p>2) Yerli girdinin yerli malı belgesine sahip olmaması halinde; fatura tutarının, bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen formül ve usul doğrultusunda üretici tarafından hesaplanan ve eksper ve yeminli mali müşavir tarafından tetkik edilerek doğrulanan yerli katkı oranı ile çarpılmasıyla elde edilen tutar hesaplamaya dahil edilir.</p> <p>(9) İlgili oda/borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dercedilir.</p> <p>(10) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından oda/borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez ve kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek amacıyla kullanılamaz. Bu kapsamda oda/borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.</p>
<p>Yerli malı belgesi</p> <p>MADDE 6 –</p> <p>.....</p> <p>(2) Yerli malı belgesi için standart form kullanılır. Yerli malı belgesi standart formunda en az aşağıdaki bilgiler bulunur:</p> <p>.....</p> <p>b) Üreticinin unvanı, iletişim bilgileri (işyeri adresi, telefon, faks</p>	<p>Yerli malı belgesi</p> <p>MADDE 6 –</p> <p>.....</p> <p>(2) Yerli malı belgesi için standart form kullanılır. Yerli malı belgesi standart formunda en az aşağıdaki bilgiler bulunur:</p> <p>.....</p> <p>b) Üreticinin unvanı ve işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
<p>numaraları, e-posta adresi), ... #) Belgeyi düzenleyen oda/borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı. #) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler. ..... (5) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve web üzerinden erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur. Hazırlanan veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından ~~Bakanlığın~~ erişimine sunulur.</p>	<p>adresinden oluşan iletişim bilgileri, üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda üretimi yaptıran üreticinin de unvanı ve iletişim bilgileri, ... 1) <u>Ürünün katalog bilgileri ve ürün görseli.</u> i) Belgeyi düzenleyen oda/borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı. i) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler. ..... (5) Yerli malı belgelerine ilişkin bilgiler, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve web üzerinden erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur. Hazırlanan veri tabanı, TOBB ve TESK tarafından kamu kurum ve kuruluşlarının ve özel sektörün erişimine sunulur. <u>Bakanlık, erişime açılacak bilgileri belirlemeye ve sınırlandırmaya yetkilidir.</u></p>
<p>Belgelendirme MADDE 7 – (1) Bu Tebliğe uygun olarak yapılacak yerli malı belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esasları, TOBB ve TESK tarafından ~~Bakanlığın~~ görüşü alınarak belirlenir. ~~Yerli katkı oranının hesaplanmasında~~ hangi belgelerin dikkate alınacağı bu uygulama esaslarında belirtilir. (2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen ~~malı~~ için kullanılacak üzere; üretici yerli malı belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin tanzim edildiği ilgili oda/borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir. (3) Bir üreticinin yurtdışında üretim yapması/yaptırması durumunda yerli malı belgesi düzenlenmez. Ancak yurtiçinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda ~~ürünü~~ <u>üretene</u> yerli malı belgesi düzenlenir. (4) Yerli malı belgesi talep edilen ürünün 4 üncü maddede sayılan yerli malı koşullarını taşıyıp taşımadığı konusunda tereddüt olması halinde ilgili oda/borsa tarafından görevlendirilen ~~ekspert~~ marifetiyle tespit yapılır.</p>	<p>Belgelendirmeye ilişkin diğer hususlar MADDE 7 – (1) Bu Tebliğe uygun olarak yapılacak yerli malı <u>başvuru, değerlendirme</u> ve belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esasları, TOBB ve TESK görüşü alınarak <u>Bakanlık tarafından</u> belirlenir. <u>Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığının tespitinde ve yerli katkı oranının hesaplanmasında</u> hangi belgelerin dikkate alınacağı ve <u>yeminli mali müşavir ve eksper tarafından yapılacak incelemelerde hangi belgelerin kontrol edileceği</u> bu uygulama esaslarında belirtilir. (2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen <u>ürünler</u> için kullanılacak üzere; üretici yerli malı belgesini orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak üretici tarafından çoğaltılarak ürünle birlikte piyasaya sunulan belgenin tanzim edildiği ilgili oda/borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir. (3) Bir üreticinin yurtdışında üretim yapması/yaptırması durumunda yerli malı belgesi düzenlenmez. Ancak yurtiçinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda <u>ürün için</u> yerli malı belgesi düzenlenir. (4) Yerli malı belgesi talep edilen ürünün 4 üncü maddede sayılan yerli</p>

<p style="text-align: center;">Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali</p> <p>(5) Her ürün için ayrı belge verilebileceği gibi, birden fazla ürün için tek yerli malı belgesi düzenlenebilir. Bu durumda her bir ürün ile ilgili yerli malı belgesinde yer alır.</p> <p>(6) İlgili oda/borsa tarafından; yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra kriterlerin korunup korunmadığına yönelik üretici bazında ara kontrol yapılabilir. Yerli malına ilişkin kriterlerin korunmadığı tespit edilirse yerli malı belgesi iptal edilir.</p> <p>.....</p>	<p style="text-align: center;">Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali</p> <p>malı koşullarını taşıyıp taşımadığı konusunda tereddüt olması halinde ilgili oda/borsa tarafından görevlendirilen alanda yetkin kişiler marifetiyle tespit yapılır.</p> <p>(5) Her ürün için ayrı belge verilir.</p> <p>(6) İlgili oda/borsa tarafından; yerli malı belgesinin düzenlenmesinden sonra kriterlerin korunup korunmadığına yönelik olarak yılda en az bir defa üretici bazında ara kontrol yapılır. Yerli malına ilişkin kriterlerin korunmadığı tespit edilirse yerli malı belgesi iptal edilir.</p> <p>.....</p>
<p style="text-align: center;">Sorumluluk</p> <p>MADDE 8 – (1) Yerli malı belgesinin sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili oda/borsa ve belgeyi idareye sunan istekliler ile ilgili eksper, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da yeminli mali müşavir belgedeki bilgilerin doğruluğundan genel hükümler ve/veya 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde sorumludurlar.</p>	<p style="text-align: center;">Sorumluluk</p> <p>MADDE 8 – (1) Yerli malı belgesinin sahibi ile bu belgeyi düzenleyen ilgili oda/borsa ve belgeyi idareye sunan istekliler ile ilgili eksper ve yeminli mali müşavir belgedeki bilgilerin doğruluğundan genel hükümler ve/veya 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde sorumludurlar.</p>
<p style="text-align: center;">Denetim</p> <p>MADDE 9 – (1) Bakanlık bu Tebliğin uygulanmasına ilişkin denetim yapmaya yetkilidir.</p>	<p style="text-align: center;">İnceleme</p> <p>MADDE 9 – (1) Bakanlık yerli malı belgeleri ile belgelerin düzenlenmesine esas teşkil eden ilgili dokümanlar üzerinde inceleme yapmaya yetkilidir.</p> <p>(2) İlgili kurum ve kuruluşlar, Bakanlık tarafından ihtiyaç duyulan her türlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek, örneklerini noksatsız, istenilen süre içerisinde ve gerçeğe uygun olarak vermek, bunların incelenmesine yardımcı olmak, yazılı bilgi taleplerini karşılamak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür.</p> <p>(3) Bakanlık tarafından yapılan incelemeler sırasında özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren hususlara ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlık, konunun TOBB veya TESK tarafından incelenmesini talep edebilir. Bu kapsamda, TOBB veya TESK tarafından yapılacak incelemeler, Bakanlığın talebini müteakip en geç bir ay içerisinde tamamlanır ve sonuç Bakanlığa iletilir.</p> <p>(4) Bakanlık tarafından yapılan incelemelerde, bu Tebliğ hükümlerine veya uygulama esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, tespitler Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara</p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	<p><u>bildirilir ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.</u></p> <p><u>(5) İnceleme sonucunda, yerli malı belgesinin düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, yerli malı belgesi TOBB veya TESK tarafından iptal edilir.</u></p>
	<p><u>Şikâyet</u></p> <p><u>EK MADDE 1 – (1) Yerli malı belgesinin ve belgelendirme sürecine ilişkin iş veya işlemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla yeminli mali müşavir hakkında bağı olduğu odaya, eksper hakkında Bakanlığa, ilgili oda/borsa hakkında ise Ticaret Bakanlığına şikâyet başvurusu yapılabilir.</u></p> <p><u>(2) 4734 sayılı Kanun kapsamında ihale sürecinde kullanılan yerli malı belgesinin hukuka aykırılığı nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğrama veya zarara uğramanın muhtemel olması iddiasıyla, 4734 sayılı Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla, ihalevi yapan idareye şikâyet, Kamu İhale Kurumuna ise itirazın şikâyet başvurusu yapılabilir.</u></p> <p><u>(3) Şikâyetler neticesinde yerli malı belgesinin Tebliğde belirtilen hususlara aykırı şekilde düzenlendiğinin tespiti halinde yerli malı belgesi iptal edilir.</u></p>
	<p><u>Eksperlerin seçimi</u></p> <p><u>EK MADDE 2 – (1) Ekspert, yerli malı eksper listesinde yer alan ve yerli malı belgesine konu ürün ile ilgili alanda uzmanlığı bulunan kişiler arasından üretici tarafından seçilir.</u></p> <p><u>(2) Yerli malı eksper listesinde yer alacak eksperlerin niteliklerine, belirlenmesine, yetkilendirilmesine ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.</u></p> <p><u>(3) Yerli malı eksper listesi Bakanlık tarafından hazırlanır ve Bakanlık tarafından uygun görülen yöntemle ilan edilir.</u></p>
Geçiş süreci	<p><u>Tebliğden önceki belgelerin geçerliliği</u></p> <p>.....</p>
	<p><u>Maddeden önceki belgelerin geçerliliği</u></p> <p><u>GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce</u></p>

Yerli Malı Tebliği'nin Mevcut Hali	Yerli Malı Tebliği'nin Revize Edilmiş Hali
	22/8/2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği kapsamında TOBB veya TESK'e bağlı oda/borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.
	<p><u>Yerli malı eksper listesinin ilanı</u></p> <p><u>GECİCİ MADDE 3 – (1) Yerli malı eksper listesi, bu Tebliğin Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esasların yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından ilan edilir.</u></p> <p><u>(2) Yerli malı eksper listesi ilan edilinceye kadar; eksperlerin, üretici tarafından üniversitelerin ilgili bölümlerinden konularında uzman kişiler tarafından belirlenmesine veya konusunda uzman kişiler arasında olacak şekilde üyesi olduğu oda/borsadan talep edilmesine ilişkin uygulamaya devam edilir.</u></p> <p><u>(3) Yerli malı eksper listesi ilan edilinceye kadar; eksperler ile ilgili olarak bu Tebliğin Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şikayet başvuruları, ilgisine göre eksperin bağlı olduğu odaya/borsaya/üniversiteye yapılabilir.</u></p>
	<p><u>EK:</u></p> <p><u>Yerli Katkı Oramı Hesap Cetveli</u></p>

YERLİ KATKI ORANI HESAP CETVELİ			
Yerli Girdi	Yerli Girdi Maliyet Tutarı	TL	TL
		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T1)	
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T3)		Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T4)
	Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T5)		Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T6)

Yerli Girdi Maliyet Tutarı (T1+ T3+T5)		İthal Girdi Maliyet Tutarı (T2+ T4+T6)	
YERLİ KATKI ORANI HESAPLAMASI			
Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) (Yerli Girdi Maliyet Tutarı +İthal Girdi Maliyet Tutarı)			
Yerli Katkı Oranı (%)			
Üretici Adı:		Adı ve Soyadı	İmza / Kaşe
Ürün Adı:		Ünvanı	Tarih
Yerli Katkı Oranını Hesaplayan (Üretici):		Adı ve Soyadı	İmza / Kaşe
Mali ve Teknik İnceleme			
Yerli Katkı Oranını Hesabını Mali Yönden İnceleyen ve Doğruluğunu Teyit Eden YMM			
<i>İncelemeye ibraz olunan defter ve belgelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve gerçeği yansıttığı tespit edilmiştir.</i>			
<i>Ürünün üretimi kapsamında Türkiye'den ve Türkiye dışından sağlanan hammadde, malzeme, ürün, hizmet vb. 'ye ilişkin tüm faturalar, bedelleri, gümrük giriş beyannameleri, sanayi sicil belgeleri ile üretici bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin kayıtlar incelenmiş ve yerli ve ithal gir-diler yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilmiştir.</i>			
Yerli Katkı Oranını Hesabını Teknik Yönden İnceleyen ve Uygunluğunu Teyit Eden (Eksper)			
<i>Ürünün üretiminde kullanılan girdiler üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurularak kontrol edilmiş ve ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına dahil edildiği tespit edilmiştir.</i>			

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde kamu alımlarını düzenleyen 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri gereğince; mal alımı ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilmekte ve yapım işlerinde kullanılacak makine, malzeme ve ekipman ile yazılımın tamamının veya belli bir kısmının yerli malı olması şartı getirilebilmekte olup, orta ve yüksek teknolojlili sanayi ürünleri arasından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması, yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine % 15 oranında fiyat avantajı sağlanması ve yapım işlerinde kullanılmak üzere orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknolojlili malzeme, makine ve ekipman arasından, makine ve ekipmanlar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, malzemeler için ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenenlerin yerli malı olması zorunludur. Bu çerçevede, söz konusu mal, yazılım, makine ve ekipmanların yerli malı olduğu aynı maddenin (e) bendine istinaden, 13.09.2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği esas alınarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilmektedir.

11. Kalkınma Planı’nda imalat sanayiinde yapısal dönüşümün sağlanmasına yönelik olarak sektörel önceliklendirme yaklaşımı benimsenmiş, kimya, ilaç-tıbbi cihaz, makine-elektrikli teçhizat, otomotiv, elektronik ve raylı sistem araçları öncelikli sektörler olarak belirlenmiş ve “*öncelikli sektörlerde yerli üretimin artırılması amacıyla kamu alımları sisteminin kaldırılacak şekilde kullanılması*”na ilişkin tedbirler oluşturulmuştur. Bu kapsamda, kamu alımları yoluyla yerli sanayinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, 7 yıldır uygulanmakta olan Yerli Malı Tebliği’nin zaman içinde gelişen ve değişen koşullara uyum sağlayabilmesi amacıyla değiştirilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu ihtiyaç doğrultusunda, yerli malı belgesinin başvuru, değerlendirme, belgelendirme ve kullanım süreçlerinde yaşanan sıkıntılar kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kuruluşları ile muhtelif platformlarda istişare edilerek görüş ve değerlendirmeler alınmış ve 4734 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinde 2014 yılından bu yana yapılan değişikliklerin Tebliğe yansıtılmasının yanısıra, ürünün yerli malı olarak kabul edilebilmesi için gerekli kriterler, yerli katkı oranının hesaplanmasında esas alınacak bilgi ve belgeler ile hesaplama ile ilgili mali ve teknik inceleme süreçleri, yerli malı belgesinde bulunması gereken bilgiler ve denetim mekanizması başta olmak üzere Yerli Malı Tebliği’nde yer alan usul ve esasların yeniden değerlendirilmesinde fayda mütalaa edilmiştir.

Bu çerçevede; ürünün yurt içinde üretilip üretilmediğinin ve yerli katkı oranının tespitine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin incelenmesi sürecinde, incelemeyi yapan kişilerden kaynaklanan yaklaşım farklılıklarının azaltılması, uygulama birliğinin ve tarafsızlığın sağlanması ve uygulamada yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla; mali ve teknik incelemeyi yapan kişilerin görevlerinin ve asgari olarak incelenmesi gereken dokümanların netleştirilmesine, mali incelemenin sadece yeminli mali müşavirler tarafından yapılmasına, teknik incelemeyi yapmak üzere üretici tarafından eksper olarak seçilebilecek kişilerin ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanacak usul ve esaslar doğrultusunda ve Bakanlık tarafından oluşturulacak bir listeden seçilmesine yönelik olarak ilgili maddelerde düzenlemeler yapılmıştır.

Yerli katkı oranı hesaplamasında esas alınan maliyet kalemleri ve yerli ve ithal girdiler ile ilgili hususlar netleştirilmiş ve ürünü oluşturan girdilerdeki yerli katkı oranının artırılmasını teminen; yerli girdilerin fatura bedelinin tamamının yerli girdi hesaplamasına dahil edilmesine yönelik uygulamaya, ürün maliyetinin belli bir kısmını oluşturan girdiler için son verilmiş ve yerli girdiye ilişkin olarak sadece yerli katkı oranına karşılık gelen tutarın hesaplamaya dahil edilmesine imkan verecek şekilde ilgili maddeler revize edilmiştir. Ayrıca, birden fazla ürün için düzenlenen yerli malı belgesinin ihalelerde kullanılmasına yönelik uygulamada yaşanan sıkıntılar ve belgeye konu ürünler ile ihaleye konu ürünler arasındaki çelişkiler dikkate alınarak, birden fazla ürün için tek yerli malı belgesi düzenlenmesi uygulamasına da son verilmiştir.

Uygulama birliğinin sağlanması açısından yerli malı başvuru, değerlendirme ve belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esaslarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenmesine, yerli malı koşullarının sağlanıp sağlanmadığına ve yerli katkı oranının hesaplanmasına dair incelemelerde esas alınacak belgelerin de söz konusu uygulama esaslarında belirtilmesine, gerek kamu ihalelerinde gerekse özel sektör alımlarında yerli malı uygulamasının artırılması ve etkinleştirilmesi amacıyla yerli malı belgesine sahip üreticilere ve ürün bilgilerine hem kamu idareleri hem de firmalar tarafından erişilebilmesine imkan verecek Şekilde ilgili maddeler revize edilmiştir.

Ayrıca, yerli malı belgesini düzenlemekle yetkilendirilen oda ve borsaların 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu gereğince Ticaret Bakanlığı'nın denetimine tabi olduğu, benzer Şekilde, yerli malı belgesini düzenlemekle yetkilendirilen esnaf ve sanatkarlar odalarının da 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkrlar Meslek Kuruluşları Kanunu gereğince Ticaret Bakanlığı'nın gözetim ve denetimine tabi olduğu dikkate alınarak, denetime ilişkin olarak Tebliğde yer alan hükümlerin yeniden düzenlenmesinin ve yerli malı belgesinin düzenlenmesi ve ihalelerde kullanılması ile ilgili iddia ve Őikyetlerde başvurulacak mercilerin netleştirilmesi açısından Őikayetler ile ilgili düzenlemelerin de Tebliğe ilave edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

YERLİ MALI TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI

MADDE 1- 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Mali Tebliğinin (2014/35) 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında fiyat avantajı uygulanacak mal alımı ihalelerinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve “malın” ibaresi “ürünün” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Tebliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “4734 sayılı Kanunun” ibaresi “4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun” olarak, “(d)” ibaresi “(e)” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Bilim,” ibaresi ve (ç) bendinde yer alan “4734 sayılı Kanun kapsamındaki” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (e) bendinde yer alan “sanayi odası ve deniz ticaret odası” ibaresi “sanayi odası, deniz ticaret odası” olarak değiştirilmiş, (g) bendinden sonra gelmek üzere (ğ) bendi aşağıdaki şekilde eklenmiş, (ğ) bendi (h) bendi olarak teselsül edilmiş ve bentte yer alan “4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın” ibaresi “ürünün” olarak değiştirilmiş, (h) bendinden sonra gelmek üzere (ı) bendi aşağıdaki şekilde eklenmiştir.

“c) Eksper: Bakanlığın yerli malı eksper listesinde yer alan ve ürünün yerli katkı oranı hesabının teknik incelemesini yapmakla yetkili kılınan kişiyi,”

“d) İstekli: Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesine teklif veren tedarikçi, hizmet sunucusu veya yapım müteahhidini,”

“ğ) Ürün: Yerli malı belgesine konu olan ve tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen kalemleri,”

“ı) Yerli malı eksper listesi: Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde görev yapmak üzere alanında uzman olan kişiler arasından Bakanlık tarafından belirlenen kişilerin yer aldığı listeyi,”

MADDE 4- Aynı Tebliğin 4 üncü maddesinin başlığına “şartları” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde yer alan “Gıda, Tarım ve Hayvancılık” ibareleri “Tarım ve Orman” olarak değiştirilmiş, (c) bendinde yer alan “İlgili Kayıt Belgesine (Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri)” ibaresi “Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri Kayıt Belgesine” olarak değiştirilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “ayrıca” ibaresi “bu fıkralara ek olarak” olarak değiştirilmiş, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Serbest bölgede faaliyet gösteren işletmelerin ürettikleri ürünler; serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı göz önünde bulundurularak, bu Tebliğde yer alan yerli malı şartlarının sağlanması halinde yerli malı kabul edilir.”

MADDE 5- Aynı Tebliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 5 – (1)** Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle ve Ek’te yer alan Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli’ne uygun olarak üretici tarafından hesaplanır. Yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, teknik yönden eksper tarafından, mali yönden ise yeminli mali müşavir tarafından Ek’te yer alan cetvele uygun şekilde tetkik edilir, hesaplamının doğruluğu ve resmi kayıtlara uygunluğu açısından teyit edilir ve imzalanır.

Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) – Nihai Ürün İçindeki İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)
Yerli Katkı Oranı = _____ x 100

Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)

(2) Yerli katkı oranı hesabının ve ilgili evrakların mali yönden incelemesi yeminli mali müşavir tarafından yapılır. Yapılan incelemede, ürünün üretiminde kullanılan ithal ve yerli girdiler; defter kayıtları, faturalar, SGK bildirgeleri, gümrük giriş beyannameleri, yerli girdilerin üretildiği işletmelerin sanayi sicil belgeleri ve benzeri belgeler dikkate alınarak tespit edilir.

(3) Yerli katkı oranı hesabının ve ilgili evrakların teknik yönden incelemesi eksper tarafından yapılır. Yapılan incelemede, ürünün üretiminde kullanılan girdiler, üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurularak kontrol edilir, ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına dahil edilmediği tespit edilir.

(4) İmzalanan yerli katkı oranı hesabını içeren evrak, aksi yönde bir tespitin bulunması halinde her türlü idari, hukuki ve cezai sorumluluğu kabul ettiklerine dair üretici veya üreticiyi temsil ve ilzama yetkili kişi/kişiler tarafından imzalı bir taahhütname ekinde yerli malı belgesini düzenleyecek ilgili odaya/borsaya teslim edilir.

(5) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki kalemler dikkate alınır. Ancak, satış, pazarlama, satış sonrası destek ve garanti giderleri ile faiz ve finansman giderleri, genel giderlerin üretimle ilgili olmayan kısımları maliyet hesabına dahil edilmez.

a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.

b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.

c) Ürünle ilgili genel giderler.

(6) Lisans, patent, royalty ve benzeri giderler ile her türlü hizmet giderleri de dahil yurt dışından temin edilen tüm girdiler ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında menşe kontrolü yapılır, girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir. Eğer girdi sanayi sicil belgesine sahip bir işletme tarafından üretilmiş ve sanayi sicil belgesinin üretim konusu bölümünde yer almışsa yerli girdi olarak sayılır ve yerli girdi hesaplamasına dahil edilir.

(7) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fatura tutarı ve fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınır.

(8) Yerli girdi tutarı aşağıdaki hususlar dikkate alınarak hesaplanır:

a) Fatura tutarı ürün maliyetinin %20'sinden düşük olan yerli girdiler için fatura tutarının tamamı hesaplamaya dahil edilir.

b) Fatura tutarı ürün maliyetinin %20'sinden yüksek olan yerli girdiler için;

1) Yerli girdinin yerli malı belgesine sahip olması halinde fatura tutarının tamamı hesaplamaya dahil edilir.

2) Yerli girdinin yerli malı belgesine sahip olmaması halinde; fatura tutarının, bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen formül ve usul doğrultusunda üretici tarafından hesaplanan ve eksper ve yeminli mali müşavir tarafından tetkik edilerek doğrulanan yerli katkı oranı ile çarpılmasıyla elde edilen tutar hesaplamaya dahil edilir.

(9) İlgili oda/borsa tarafından kontrol edilerek onaylanan yerli katkı oranı, yerli malı belgesine dercedilir.

(10) Yerli katkı oranı hesabında üretici tarafından oda/borsaya sunulan ticari sır niteliğindeki bilgiler, kanunen yetkili mercilerden başkasına açıklanamaz, verilemez ve kendileri veya başkalarına menfaat sağlamak veya zarar vermek amacıyla kullanılamaz. Bu kapsamda oda/borsa ticari sırlarla ilgili bilgi ve belgelerin korunmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.”

MADDE 6- Aynı Tebliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (h) bendinden sonra gelmek üzere (ı) bendi aşağıdaki şekilde ilave edilmiş, (i) ve (i) bentleri (i) ve (j) bentleri olarak teselsül edilmiş, beşinci fıkrasında yer alan “Bakanlığın” ibaresi “kamu kurum ve kuruluşlarının ve özel sektörün” olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın sonuna “Bakanlık, erişime açılacak bilgileri belirlemeye ve sınırlandırmaya yetkilidir” ibaresi eklenmiştir.

“b) Üreticinin unvanı ve işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta adresinden oluşan iletişim bilgileri, üreticinin yurt içinde kendi adına ve markasıyla bir başkasına üretim yaptırması durumunda üretimi yaptıran üreticinin de unvanı ve iletişim bilgileri,”

“ı) Ürünün katalog bilgileri ve ürün görseli.”

MADDE 7- Aynı Tebliğin 7 nci maddesinin başlığındaki “Belgelendirme” ibaresi “Belgelendirmeye ilişkin diğer hususlar” olarak değiştirilmiş, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “ürünü üretene” ibaresi “ürün için” olarak, dördüncü fıkrasında yer alan “ekspert” ibaresi “alanında yetkin kişiler” olarak değiştirilmiş, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, altıncı fıkrasında yer alan “yönelik” ibaresinden sonra gelmek üzere “olarak yılda en az bir defa” ibaresi eklenmiş ve “yapılabilir” ibaresi “yapılır” olarak değiştirilmiştir.

“(1) Bu Tebliğe uygun olarak yapılacak yerli malı başvuru, değerlendirme ve belgelendirme işlemlerine ilişkin uygulama esasları, TOBB ve TESK görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir. Tebliğin 4 üncü maddesinde belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığının tespitinde ve yerli katkı oranının hesaplanmasında hangi belgelerin dikkate alınacağı ve yeminli mali müşavir ve ekspert tarafından yapılacak incelemelerde hangi belgelerin kontrol edileceği bu uygulama esaslarında belirtilir.”

“(5) Her ürün için ayrı ayrı belge verilir.”

MADDE 8- Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ya da,” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve “ekspert” ibaresinden sonra gelecek şekilde “ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- Aynı Tebliğin 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İnceleme

MADDE 9 – (1) Bakanlık yerli malı belgeleri ile belgelerin düzenlenmesine esas teşkil eden ilgili dokümanlar üzerinde inceleme yapmaya yetkilidir.

(2) İlgili kurum ve kuruluşlar, Bakanlık tarafından ihtiyaç duyulan her türlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek, örneklerini noksansız, istenilen süre içerisinde ve gerçeğe uygun olarak vermek, bunların incelenmesine yardımcı olmak, yazılı bilgi taleplerini karşılamak ve her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

(3) Bakanlık tarafından yapılan incelemeler sırasında özel uzmanlık veya teknik bilgi gerektiren hususlara ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlık, konunun TOBB veya TESK tarafından incelenmesini talep edebilir. Bu kapsamda, TOBB veya TESK tarafından yapılacak incelemeler, Bakanlığın talebini müteakip en geç bir ay içerisinde tamamlanır ve sonuç Bakanlığa iletilir.

(4) Bakanlık tarafından yapılan incelemelerde, bu Tebliğ hükümlerine veya uygulama esaslarına aykırı bir durumun tespit edilmesi halinde, tespitler Bakanlık tarafından ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir ve ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(5) İnceleme sonucunda, yerli malı belgesinin düzenlenmesine esas bilgi ve belgelerin yanlış, yanıltıcı ya da gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde, yerli malı belgesi TOBB veya TESK tarafından iptal edilir.”

MADDE 10- Aynı Tebliğe 9 uncu maddeden sonra gelmek üzere başlığıyla birlikte aşağıdaki Ek 1 ve Ek 2 nci maddeler eklenmiştir.

“Şikâyet

EK MADDE 1 – (1) Yerli malı belgesinin ve belgelendirme sürecine ilişkin iş veya işlemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla yeminli mali müşavir hakkında bağlı olduğu odaya, eksper hakkında Bakanlığa, ilgili oda/borsa hakkında ise Ticaret Bakanlığına şikâyet başvurusu yapılabilir.

(2) 4734 sayılı Kanun kapsamında ihale sürecinde kullanılan yerli malı belgesinin hukuka aykırılığı nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğrama veya zarara uğramanın muhtemel olması iddiasıyla, 4734 sayılı Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla, ihaleyi yapan idareye şikâyet, Kamu İhale Kurumuna ise itirazın şikâyet başvurusu yapılabilir.

(3) Şikâyetler neticesinde yerli malı belgesinin Tebliğde belirtilen hususlara aykırı şekilde düzenlendiğinin tespiti halinde yerli malı belgesi iptal edilir.”

“Eksperlerin seçimi

EK MADDE 2 – (1) Eksper, yerli malı eksper listesinde yer alan ve yerli malı belgesine konu ürün ile ilgili alanda uzmanlığı bulunan kişiler arasından üretici tarafından seçilir.

(2) Yerli malı eksper listesinde yer alacak eksperlerin niteliklerine, belirlenmesine, yetkilendirilmesine ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Yerli malı eksper listesi Bakanlık tarafından hazırlanır ve Bakanlık tarafından uygun görülen yöntemle ilan edilir.”

MADDE 11- Aynı Tebliğin “Geçiş süreci” başlıklı Geçici 1 inci maddesinin başlığı “Tebliğden önceki belgelerin geçerliliği” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12- Aynı Tebliğe Geçici 1 inci maddeden sonra gelmek üzere başlığıyla birlikte aşağıdaki Geçici 1 ve 2 nci maddeler eklenmiştir.

“Maddeden önceki belgelerin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 13/09/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yerli Malı Tebliği kapsamında TOBB veya TESK’e bağlı oda/borsa tarafından düzenlenmiş yerli malı belgeleri, belge üzerinde yazılı geçerlilik süresinin sonuna kadar geçerlidir.”

“Yerli malı eksper listesinin ilanı

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Yerli malı eksper listesi, bu Tebliğin Ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esasların yürürlüğe girmesini müteakip Bakanlık tarafından ilan edilir.

(2) Yerli malı eksper listesi ilan edilinceye kadar; eksperlerin, üretici tarafından üniversitelerin ilgili bölümlerinden konularında uzman kişiler arasından belirlenmesine veya konusunda uzman kişiler arasından olacak şekilde üyesi olduğu oda/borsadan talep edilmesine ilişkin uygulamaya devam edilir.

(3) Yerli malı eksper listesi ilan edilinceye kadar; eksperler ile ilgili olarak bu Tebliğin Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen şikâyet başvuruları, ilgisine göre eksperin bağlı olduğu odaya/borsaya/üniversiteye yapılabilir.”

MADDE 13- Aynı Tebliğe “Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli” başlığı ile birlikte aşağıdaki Ek eklenmiştir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
13/9/2014	29118
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
10/6/2017	30092

YERLİ KATKI ORANI HESAP CETVELİ

Yerli Girdi Maliyet Tutarı		TL	İthal Girdi Maliyet Tutarı		TL
Yerli Girdi	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T1)		İthal Girdi	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı Malzeme Giderleri Toplamı (T2)	
	Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T3)			Nihai Ürün Doğrudan ve Dolaylı İşçilik Giderleri Toplamı (T4)	
	Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T5)			Nihai Ürün İle İlgili Genel Giderler Toplamı (T6)	
	Yerli Girdi Maliyet Tutarı (T1+ T3+T5)			İthal Girdi Maliyet Tutarı (T2+ T4+T6)	

YERLİ KATKI ORANI HESAPLAMASI

Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL) (Yerli Girdi Maliyet Tutarı +İthal Girdi Maliyet Tutarı)	
Yerli Katkı Oranı (%)	

Üretici Adı:	Adı ve Soyadı	Ünvanı	Tarih	İmza / Kaşe
Ürün Adı:				

Yerli Katkı Oranını Hesaplayan (Üretici):

Mali ve Teknik İnceleme	Adı ve Soyadı	Ünvanı	Tarih	İmza / Kaşe
Yerli Katkı Oranını Hesabını Mali Yönden İnceleyen ve Doğruluğunu Teyit Eden YMM				
<i>İncelemeye ibraz olunan defter ve belgelerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olduğu ve gerçeği yansıttığı tespit edilmiştir.</i>				
<i>Ürünün üretimi kapsamında Türkiye'den ve Türkiye dışından sağlanan hammadde, malzeme, ürün, hizmet vb. 'ye ilişkin tüm faturalar, bedelleri, gümrük giriş beyannameleri, sanayi sicil belgeleri ile üretici bünyesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin kayıtlar incelenmiş ve yerli ve ithal girdiler yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilmiştir.</i>				

Yerli Katkı Oranını Hesabını Teknik Yönden İnceleyen ve Uygunluğunu Teyit Eden (Eksper)				
<i>Ürünün üretiminde kullanılan girdiler üretim teknolojisi ve prosesi göz önünde bulundurularak kontrol edilmiş ve ürünün üretimi için gerekli olan tüm girdilerin yerli katkı oranı hesabına dahil edildiği tespit edilmiştir.</i>				

GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Taslak Maddesi	Teklif